

מגילה לא

משנה.

החג	לפי המשנה	לפי הברייתא ודיון הגמרא עליה
בפסח	בפרשת מועדות של תורת כהנים (ויקרא פרקים כב-כו: כג: מד)	בפרשת מועדות, ומפטירין בפסח גלגל. והאידנא דאיכא תרי יומי, יומא קמא בפסח גלגל, ולמחר - בפסח יאשיהו. ושאר ימות הפסח מלקט וקורא מענינו של פסח. מאי היא? אמר רב פפא: מאפ"ו סימן. - מנעו וקחו – שמות יב: כא-נא - אם כסף תלוה – שמות כב: כד-כג: יט - פסח לך – שמות לד: א-כו - וידבר ה' אל משה – במדבר ט: א-יד (פסח שני) יום טוב האחרון של פסח קורין ויהי פסח (שמות יג: יז...) ומפטירין וידבר דוד (שמואל ב כב) ולמחר כל הפסח, ומפטירין עוד היום. אמר אביי: והאידנא נהוג עלמא למיקרי: משך (משכו) תורא (שור) – ויקרא כב: קדש (שמות יג) בכספא (אם כסף תלוה) פסל (פסל לך) במדברא (פסח שני) שלח (בשלח) בוכרא (כל הבכור)
בעצרת	שבועה שבועת (דברים טו: יט-טז: יז)	שבועה שבועת ומפטירין בחבקוק, אחרים אומרים: פחדה פיה, ומפטירין במרכבה. והאידנא דאיכא תרי יומי – עבדינן כתרוייהו, ואיפכא.
בראש השנה	פחדה השביעי באחד לפחדה (ויקרא כג: כג-מד)	פחדה השביעי, ומפטירין הן יקרי לי אפריס, ויש אומרים וה' פקד את שרה, ומפטירין בחנה. והאידנא דאיכא תרי יומי, יומא קמא – כיש אומרים, למחר והאלהים נסה את אברהם, ומפטירין הן יקרי.
ביום הכפורים	אחרי מות (ויקרא טו)	קורין אחרי מות ומפטירין כי כה אמר רם ונשא ובמנחה קורין בעריות ומפטירין ביונה
ביום טוב הראשון של חג	בפרשת מועדות שבתורת כהנים	בפרשת מועדות שבתורת כהנים, ומפטירין הנה יום בא לה', והאידנא דאיכא תרי יומי, למחר מיקרא הכי נמי קרינן, אפטורי מאי מפטירין? ויקהלו אל המלך המלכה
ובשאר כל ימות החג	בקרבנות החג (במדבר כט)	ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג. יום טוב האחרון קורין כל הפסח (דברים טו: יט-טז: יז) מצות וחוקים ובכור, ומפטירין ויהי כפלות המלכה. למחר קורין וזאת הפרכה ומפטירין ויצמד המלכה.
שבת שחל להיות בחולו של מועד		אמר רב הונא אמר רב: בין בפסח בין בסוכות, מקרא קרינן ראה אתה, אפטורי, בפסח – העצמות היבשות, ובסוכות – פיוס כלב דיד.
בתנוכה	בנשיאים (במדבר ז)	בנשיאים ומפטירין בנרות דזכריה. ואי מיקלעי שתי שבתות, קמייתא – בנרות דזכריה, בתרייתא – בנרות שלמה.
בפורים	ויבא מלך (שמות יז: ח-יט)	ויבא מלך
בראשי חדרים	לפראשי חדרים (במדבר כח: יא-טז)	לפראשי חדרים
ראש חדש שחל להיות בשבת		מפטירין והיה מדי חדש בחדש
חל להיות באחד בשבת		מאתמול מפטירין ויאמר לו יהונתן מחר חדש
במעמדות	במעשה בראשית (בראשית א)	

בתעניות	ברכות וקללות (ויקרא כו) - אין מפסיקין בקללות, אלא אחד קורא את כולן	
בשני ובחמישי, בשבת במנחה	קורין כסדרן, ואין עולים להם מן החשבון, שנאמר: וידבר משה את מצדיו ה' אל בני ישראל, מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו.	
ראש חדש אב שחל להיות בשבת	אמר רב הונא מפטירין חדשיכם ומוצאיכם שנה נפשי היו עלי לטרה (חזון ישעיהו – ישעיהו א). מאי היו עלי לטרה ? אמר הקדוש ברוך הוא: לא דיין להם לישראל שחוטאין לפני, אלא שמטריחין אותי לידע איזו גזירה קשה אביא עליהם.	
בתשעה באב	מאי מפטירין? אמר רב: איכה היתה לילנה (ישעיהו א: כא). מקרא מאי? תניא. אחרים אומרים: ואם לא תשמעו לי (ויקרא כו: יד-מו - קללות) רבי נתן בר יוסף אומר: עד אנה ינאצני העם הזה (במדבר יד: יא-כה) ויש אומרים: עד מתי לעצמה הרעה הזאת (במדבר יד: כו-מו) אמר אביי: האידנא נהוג עלמא למיקרי כי תוליד בנים (דברים ד: כה-מ), ומפטירין אסוף אסיפס (ירמיה ח: יג-ט: כג)	

מימרה של ר' יוחנן קשור לפסוקים של הפטרת יום כיפור: אמר רבי יוחנן: כל מקום שאתה מוצא גבורתו של הקדוש ברוך הוא אתה מוצא ענוותנותו; דבר זה

- כתוב בתורה - **כי ה' אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים**, וכתוב בתריה **עם משפט יתום ואלמנה.**
- שנוי בנביאים - **כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש ודל**, וכתוב בתריה **ואת דכא ופלי רוח.**
- משולש בכתובים דכתיב **סלו לרכב בצרבות ביה שמו**, וכתוב בתריה **אבי יתומים ודין אלמנות.**

במעמדות במעשה בראשית וכו'.

שאלה: מנהגי מילי?

תשובה: אמר רבי אמי: אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ, שנאמר **אם לא בריתי יומא וליילה חקות שמים וארץ לא שמי, וכתוב ויאמר ה' אלהים בנה אדע כי אירשנה,**

- אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם! שמא חס ושלוש ישראל חוטאים לפניך ואתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה?
- אמר לו: לאו.
- אמר לפניו: רבונו של עולם, **בנה אדע?**
- אמר לו: **קחה לי עצמה nefen** וגו'.
- אמר לפניו: רבונו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם?
- אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקוראין בהן מעלה אני עליהן כאילו מקריבין לפני קרבן, ומוחל אני על כל עונותיהם.

בתעניות ברכות וקללות ואין מפסיקין בקללות.

שאלה: מנא הני מילי?

תשובה 1: אמר רב חייא בר גמלא אמר רבי אסי: דאמר קרא **מוסר ה' בני אל תמאס.**
תשובה 2: ריש לקיש אמר: לפי שאין אומרים ברכה על הפורענות.

שאלה: אלא היכי עבד?

תשובה: תנא: כשהוא מתחיל - מתחיל בפסוק שלפניהם, וכשהוא מסיים - מסיים בפסוק שלאחריהן.

הגבלת הדין: אמר אביי: לא שנו אלא בקללות שבתורת כהנים, אבל קללות שבמשנה תורה - פוסק.

הטעם להגבלה: מאי טעמא? הללו - בלשון רבים אמורות, ומשה מפי הגבורה אמרן. והללו - בלשון יחיד אמורות, ומשה מפי עצמו אמרן.
מעשה להוכיח את ההגבלה: לוי בר בוטי הוה קרי וקא מגמגם קמיה דרב הונא בארורי, אמר לו: אכנפשך, לא שנו אלא קללות שבתורת כהנים, אבל שבמשנה תורה - פוסק.

הבאת ברייתא: תניא, רבי שמעון בן אלעזר אומר: עזרא תיקן להן לישראל שיהו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, ושבת משנה תורה קודם ראש השנה.

הטעם לדין: מאי טעמא? אמר אביי ואיתימא ריש לקיש: כדי שתכלה השנה וקללותיה.
קושי: בשלמא שבמשנה תורה איכא כדי שתכלה שנה וקללותיה, אלא שבתורת כהנים, טו עצרת ראש השנה היא?

תירוץ: אין - עצרת נמי ראש השנה היא, דתנן: ובעצרת על פירות האילן.

הבאת ברייתא שבה מופיע שוב ר' שמעון בן אלעזר: תניא, רבי שמעון בן אלעזר אומר: אם יאמרו לך זקנים: סתור! וילדים: בנה! - סתור ואל תבנה, מפני שסתירת זקנים - בנין, ובנין נערים - סתירה, וסימן לדבר: רחבעם בן שלמה.

הבאת ברייתא בעניין קריאת התורה בשני, חמישי ומנחה בשבת: תנו רבנן:

רבי מאיר	רבי יהודה
מקום שמפסיקין בשבת שחרית	שם קורין במנחה שם קורין במנחה, ובשני ובחמישי ולשבת הבאה.
פסיקת הלכה	אמר רבי זירא: הלכה, מקום שמפסיקין בשבת שחרית - שם קורין במנחה ובשני ובחמישי ולשבת הבאה.
קושי על דברי הפסק תירוץ	ולימא: הלכה כרבי יהודה! משום דאפכי להו

